

Nehéz sorsot mért Etyekre a történelem. A falut több hatalmasság adta-vette. Lakóit teljesen kipusztította a törökidő és a járvány. Új telepesek érkeztek a német nyelvterület minden szegletéből, őket ez a község formálta egységes néppé. Hatalmas emberáldozatot követelt a két világháború, majd a potsdami diktátum alapján kitelepítették a falu nyolcvan százalékát Németországba. Ott, az idegen környezetben kellett az életet újra kezdeni, noha a fát sem lehet károsodás nélkül átültetni, kiváltképp úgy, hogy durván, erőszakosan elszakítják a gyökereit.

Ismét új emberek, új családok népesítették be a falut. Jöttek folyamatosan az ország minden részéből, sőt a határokon túlról is: Erdélyből, Felvidékről. Közülük nem egy ugyancsak üldöztetés elől menekülve. Itt további megpróbáltatásokat zúdított a kommunista diktatúra a megbélyegzett falura. Deportálások a Hortobágyra 1953-ban, internálások 1956 után. Közben erőszakos tévesztés, majd a jól működő szövetkezet „egyesítés” címén történt elajándékozása. Földek, épületek, intézmények kerültek idegen kézbe, értékek pusztultak el, nem egyet szándékosan igyekeztek eltüntetni: a Magyar-kúttól a Kálváriáig.

Ám a falu él, mert élni akar. Németországban a szülőföldre való ragaszkodás érzését Hemmerlein György vezetésével az Etyeki Szülőföld Egyesület tartja még mindig ébren, negyvenszer rendezték meg az etyeki búcsút Lauffenben. Tavaly határozták el, hogy az ideit már itthon, az itthoni etyekiekkel közösen tartják meg. Ebből született az Etyekiek Világtalálkozójának ötlete, és kapott az önkormányzattól támogatást, jóindulatú egyetértést pedig a falu népétől.

Ugyancsak a szülőföld iránt érzett szeretetet bizonyítja a közös összefogással készült második világháborús emlékmű és felavatása, amelyben Windeisen Mihálynak és családjának van elvülhetetlen érdeme, ők készítették elő Etyek és Remshalden testvér-

kapcsolatát. Itthon testvérvárosi bizottság alakult, amely szervezte a mostani Etyekiek Világtalálkozóját Orosz Gyula önkormányzati képviselő vezetésével.

A rendszerváltás jelentős változásokat hozott a község életében. A több mint negyven év utáni első szabad választás eredményeképpen új önkormányzat alakult, polgármesterét közvetlenül választotta a falu dr. Papp Ferenc személyében. A képviselőtestület egyik első intézkedéseként új falurendezési tervet készített, amelynek fő célja az értékek visszaállítása, megmentése. Javul a község infrastruktúrája. A víz már iható, egészséges, épül a gázvezeték, telefonsasaság alakult, készül a falu csatornázási és szennyvíztisztítási terve.

A képviselőtestületben külön képviselő viszi a nemzetiségi lakosság ügyeit, német nemzetiségi egyesület alakult, az óvoda és az iskola német nyelvet oktat, új intézményünk a Nemzetiségi Művészeti Iskola, amelynek egyik önként vállalt feladata a német kulturális hagyományok felkutatása, megőrzése, továbbadása. És itt van ez a mi kis újságunk, az Etyeki Polgár, amelynek egyik állandó rovata a Nemzetiségi hírek, tudósítások.

Természetesen hosszú út áll még előttünk, amíg teljesen önállóvá és működőképpé válik Etyek, ám az úton már elindultunk. Ugyancsak időbe telik, amíg a falu népe egységes közösséggé alakul. Amikor már senki sem kérdi a másiktól nemzetiségét, vallását, hovatartozását, nem számít az sem, ki mikor érkezett, jelenleg hol él. Csak egy számít majd: mi mindannyian – németek és magyarok, itthoniak és elszármazottak, elhurcoltak és betelepültek – Etyekhez tartozunk. Itt vagyunk otthon.

Etyeki Polgár
Az Etyeker Bütyke

a faluközösség lapja
1994. júniusi számából

A tudás rokonszenvet ébreszt

– Kisebbségismereti Népfőiskola Kőbányán –

A Kisebbségismereti Népfőiskola tavaly nyitotta meg kapuit Kőbányán, az önkormányzat emberjogi, kisebbségi bizottságának és a polgármesteri hivatalban működő azonos nevű csoportnak a kezdeményezésére. Demeter Zayzon Máriát, a csoport vezetőjét és a kurzus szervezőjét legelőbb arról kérdeztük: kiknek és milyen célból hozták létre az iskolát?

– Tapasztalatunk, hogy az utóbbi időben megnőtt a magyarországi nemzetiségek iránti érdeklődés, viszont sem a hazai oktatási rendszerben, sem a nép-

főiskolai mozgalomban nem foglalkoznak a kisebbségek közösségi életének, kulturális sajátosságainak, szokás- és hagyományvilágának a megismertetésével. A hazai kisebbségekkel kapcsolatban mindig csak a jogvédelemről esik szó. Vidéken vannak ugyan népiismereti iskolák, ezek azonban csak az adott nemzetiséghez tartozóknak adnak önmegismerési vagy nyelvtanulási lehetőséget.

Elsősorban olyan pedagógusok, köztisztviselők, ön-